

تاثیر دونپزیل بر بهبود سطح هشیاری بیماران دچار سکته حاد مغزی

*دکتر امیررضا قایقران (MD)^۱ - دکتر مهدی سخابخش (MD)^۱ - دکتر شاهرخ یوسفزاده (MD)^۱ - مریم شکیبا (MSc)^۲ -

دکتر زهرا پوررسولی (MD)^۱ - دکتر مظفر حسین نژاد (MD)^۱ - دکتر بابک بخشایش (MD)^۱

*نویسنده مسئول: رشت، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، بیمارستان پورسینا

پست الکترونیک: ghayeghranamirreza@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۱۲/۱ تاریخ پذیرش: ۸۹/۱/۱۸

چکیده

مقدمه: سکته مغزی پس از بیماری‌های قلبی و سرطان شایع‌ترین علت مرگ در دنیا است. سکته مغزی ناشی از انسداد تنه شریان مغزی میانی شایع‌ترین حالت بوده و با توجه به درگیری گسترده مغز با اختلال سطح هشیاری بیشتری همراه است. دونپزیل نقش محافظت از سلول‌های عصبی دارد. هدف: تاثیر دونپزیل بر بهبود سطح هشیاری بیماران دچار سکته حاد مغزی.

مواد و روش‌ها: در این کار آزمایشی بالینی دو سو کور پس از انتخاب بیماران طبق معیارهای ورود و با اخذ رضایتنامه کتبی، ۵۹ بیمار به صورت تصادفی به دو گروه دریافت‌کننده داروی دونپزیل (۵ mg روزانه تا ۴ هفته سپس ۱۰ mg روزانه تا ۳ ماه) (۲۸ نفر) و دریافت‌کننده دارونما (۳۱ نفر) تقسیم شدند. سطح هشیاری بیماران در ابتدا، هنگام ترخیص و انتهای مطالعه توسط دستیار نورولوژی ارزیابی و ثبت شد. سرانجام، تغییر سطح هشیاری با نرم افزار SPSS در دو گروه مقایسه شد. نتایج: در گروه دریافت‌کننده دارو ۲۶/۹٪ ارتقاء هشیاری، ۴۶/۲٪ هشیاری بدون تغییر و ۲۶/۹٪ افت هشیاری داشتند ولی این موارد در گروه دریافت‌کننده دارونما به ترتیب ۳/۶٪، ۳۲/۱٪ و ۶۴/۳٪ بدست آمد (p=0.008).

نتیجه‌گیری: چون تغییر سطح هشیاری بیماران (ارتقاء سطح هشیاری) در گروه دریافت‌کننده دارو به صورت معنی‌داری بیش از گروه دارو نما بود می‌توان نتیجه گرفت که مصرف این دارو ممکن است نقش مؤثری در بهبود سطح هشیاری بیماران دچار سکته مغزی حاد داشته باشد و باعث کاهش مرگ و میر و نیز کاهش مدت بستری در بیمارستان شود.

کلید واژه‌ها: دونپزیل / سکته مغزی / هشیاری

مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره نوزدهم شماره ۷۴، صفحات: ۶۸-۷۵

مقدمه

ناتوانی در بزرگسالان شده و هزینه‌های انسانی و اقتصادی آن بسیار زیاد و تقریباً ۴۱ میلیارد دلار در سال در آمریکا است (۴). میانگین سالانه بروز سکته مغزی در مردان ۶/۰۳ در هزار و در زنان ۴/۵۳ در هزار است که با بالا رفتن سن بیشتر می‌شود (۲) به طوری که پس از ۵۵ سالگی، در هر ۱۰ سال دو برابر می‌شود (۴).

هشیاری به صورت وضعیت آگاهی از خود و محیط اطراف در چهار سطح تعریف می‌شود. کاملاً آگاه (Alert) به معنی

سکته مغزی شایع‌ترین علت مرگ پس از بیماری‌های قلبی و سرطان بوده (۱) و علت یک از هر ۱۰ مورد مرگ می‌باشد (۲). این بیماری شایع‌ترین بیماری نورولوژی تهدیدکننده حیات است (۳). سکته مغزی به صورت یک سندرم نورولوژی فوکال ناگهانی تعریف شده که ناشی از بیماری عروقی مغز و روند پاتولوژی ناشی از آن است. این روند می‌تواند به صورت ایسکمی (کاهش خونرسانی) یا هموراژی (خونروی) باشد (۱). سکته مغزی همچنین موجب